

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο : ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

ΘΕΜΑΤΑ

1. Να διαπιστώσετε αν οι ακόλουθες προτάσεις είναι σωστές ή λανθασμένες και να κυκλώσετε το **Σ** αν είναι σωστή ή το **Λ** αν είναι λανθασμένη:

α) Το εθνικό προϊόν μπορεί να υπολογιστεί με το άθροισμα των φυσικών ποσοτήτων των ετερογενών παραγόμενων προϊόντων. **Σ** **Λ**

β) Χρησιμοποιώντας τους πίνακες των εθνικών λογαριασμών, μπορούν να γίνουν συγκρίσεις ακόμα και σε παγκόσμιο επίπεδο. **Σ** **Λ**

γ) Ενδιάμεσα είναι τα προϊόντα που αγοράζονται για τελική χρήση. **Σ** **Λ**

δ) Η φθορά του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού, που οφείλεται στη χρήση του, μετρημένη σε χρηματικές μονάδες, ονομάζεται απόσβεση. **Σ** **Λ**

2. Σε ποια βασικά ερωτήματα σχετικά με την οικονομική κατάσταση μιας χώρας, δίνουν απάντηση οι εθνικοί λογαριασμοί;

3. Να αναπτύξετε τους λόγους για τους οποίους το μέγεθος και ο ρυθμός μεταβολής του εθνικού προϊόντος μπορεί να δίνει παραπλανητική εικόνα για την οικονομική κατάσταση μιας χώρας.

4. Στον πίνακα εμφανίζονται τα στάδια παραγωγής ενός ξύλινου επίπλου και η αξία πώλησης. Να υπολογιστεί η αξία του τελικού προϊόντος με τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας συμπληρώνοντας τα κενά της σχετικής στήλης.

ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ
Πρώτη ύλη (κορμοί δέντρων)	200	
Ημικατεργασμένο προϊόν (επεξεργασμένο ξύλο)	350	
Τελικό προϊόν (έπιπλο)	450	
	Σύνολο	

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

2. - Πόσο προϊόν συνολικά παράγεται; Ποιο είναι, δηλαδή, το συνολικό προϊόν της χώρας;
- Ποιο είναι το συνολικό εισόδημα που δημιουργείται κατά την παραγωγή του συνολικού προϊόντος; Πώς αυτό το συνολικό εισόδημα μοιράζεται κατά πηγή εισοδήματος (μισθοί, κέρδη, τόκοι και ενοίκια);
- Ποια είναι η συνολική δαπάνη, ποιο είναι, δηλαδή, το συνολικό χρηματικό ποσό που δαπανάται για την αγορά των συνολικών προϊόντων; Ποιες είναι οι κατηγορίες δαπανών και σε τι επίπεδο φτάνει η καθεμία;

3. Πρώτον, το ύψος το εθνικού προϊόντος και του κατά κεφαλήν εθνικού προϊόντος δε μας δείχνει πώς το προϊόν αυτό μοιράζεται μεταξύ των κατοίκων της χώρας. Μια χώρα μπορεί να έχει πολύ υψηλό κατά κεφαλήν εθνικό προϊόν, αλλά αυτό να είναι πολύ άνισα μοιρασμένο. Λίγα άτομα ή οικογένειες να έχουν το σύνολο σχεδόν του προϊόντος και ο μεγάλος αριθμός των κατοίκων να ζει σε συνθήκες φτώχειας ή εξαθλίωσης.

- Δεύτερον, στις φτωχές χώρες πολλά αγαθά και υπηρεσίες -εκτός από τα αγροτικά προϊόντα- δε γίνονται ποτέ εμπορεύματα, αλλά παράγονται με σκοπό την αυτοκατανάλωση. Με τον τρόπο αυτό δεν περιλαμβάνονται στην αξία του εθνικού προϊόντος. Η φύλαξη των μικρών παιδιών, λόγω χάρη, ανατίθεται σε μέλη της οικογένειας που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους χωρίς χρηματική αμοιβή και δεν υπολογίζεται στο εθνικό προϊόν, ενώ στις σύγχρονες αναπτυγμένες οικονομίες προσφεύγουμε στις υπηρεσίες των παιδικών σταθμών ή απασχολούμε μια γυναίκα έναντι αμοιβής για να προσφέρει τις ίδιες υπηρεσίες.
- Τρίτον, είδαμε ότι τα εμπορεύματα για να αθροιστούν και να μας δώσουν το εθνικό προϊόν υπολογίζονται στη συνολική χρηματική αξία τους, πολλαπλασιάζουμε δηλαδή τις ποσότητες με την τιμή κάθε εμπορεύματος. Οι τιμές των εμπορευμάτων διαφέρουν πολύ από χώρα σε χώρα. Σε ορισμένες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης πριν λίγα χρόνια η τιμή της Coca-Cola ή των μπλουτζίν ήταν πολύ υψηλή, ενώ τα ενοίκια των σπιτιών, οι υπηρεσίες εκπαίδευσης και η ιατρική περίθαλψη ήταν πολύ φθηνά.
- Τέταρτον, το εθνικό προϊόν μάς δίνει ποσοτικές εκτιμήσεις της συνολικής παραγωγής και όχι ποιοτικά στοιχεία. Τα αυτοκίνητα ήταν πριν 50 χρόνια σχετικά ακριβότερα από σήμερα, αλλά τα σημερινά αυτοκίνητα, αν και φθηνότερα, είναι περισσότερο ασφαλή. Αυτές οι ποιοτικές μεταβολές δεν αποτυπώνονται εύκολα στο εθνικό προϊόν. Επίσης δεν αποτυπώνονται οι δυσμενείς συνέπειες της παραγωγής. Αν υποθέσουμε ότι έχουμε σε μια περιοχή ένα εργοστάσιο που μολύνει τον ατμοσφαιρικό αέρα και επιβληθεί η εγκατάσταση ειδικών φίλτρων, τότε η μόλυνση του περιβάλλοντος δεν υπολογίζεται ως αρνητική παράμετρος στην εκτίμηση του εθνικού προϊόντος. Η εγκατάσταση του φίλτρου, που επαναφέρει ένα αγαθό που μας στέρησε το εργοστάσιο, τον καθαρό αέρα, θα προσμετρηθεί στο εθνικό προϊόν.

4.

ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ
Πρώτη ύλη (κορμοί δέντρων)	200	200
Ημικατεργασμένο προϊόν (επεξεργασμένο ξύλο)	350	$350 - 200 = \mathbf{150}$
Τελικό προϊόν (έπιπλο)	450	$450 - 350 = \mathbf{100}$
	Σύνολο	$200 + 150 + 100 = \mathbf{450}$